

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

Intézményi válaszok a hallgatói lemorzsolódás csökkentésére a felsőoktatásban

**MELLearn Intenzív Szakmai Szeminárium
2016. december 7.**

**Rajcsányi-Molnár Mónika
rektorhelyettes, DUE**

- **MIÉRT** érdemes, „kell” foglalkozni a lemorzsolódással?
- **MI** a lemorzsolódás definíciója? **KI** tekinthető lemorzsolódó hallgatónak?
- **HOL**, milyen képzési területeken, szinteken, stb. jelentkezik hangsúlyosan a lemorzsolódás? (Vannak ilyen különbségek?)
- **MIK** a lemorzsolódás fő **OKAI**?
- **MILYEN INTÉZMÉNYI VÁLASZOK, MEGOLDÁSOK** adhatók a hallgatói lemorzsolódás csökkentésére? (Jó gyakorlatok)

HALLGATÓI LEMORZSOLÓDÁS: *MIÉRT?*

- „A felsőoktatás teljesítményét makroszinten a diplomások lakosságon belüli részarányával, a lemorzsolódás mértékével, a tanulmányok átlagos időtartamával, illetve az oktatásba fektetett források megtérülésével jellemezhetjük.” (Fokozatváltás a felsőoktatásban – A teljesítményelvű felsőoktatás fejlesztésének irányvonalai, 2014)
- „Improving completion in higher education is an important policy objective for Europe... In order to increase tertiary attainment levels, countries need to widen participation and improve completion in higher education. Improved completion rates are also important to governments looking for ways to enhance the efficiency and returns on public investments. ” (EUROPEAN COMMISSION: BACKGROUND PAPER for In-depth Country Focus Workshop, Promoting completion in higher education, Vienna, 24-25 September 2015)

HALLGATÓI LEMORZSOLÓDÁS: ***MI? KI? HOL?***

- A lemorzsolódás a felsőoktatásban többé-kevésbé mindenütt jelen van
- „Európa 2020” stratégia célkitűzésének megvalósulása: felvett hallgatók jelentős része diplomát szerezzen, ne morzsolódjon le
- Kutatások azt jelzik, hogy ha egy hallgató sikeresen veszi az első évben felvetődő kezdeti akadályokat, akkor már kisebb az esélye a lemorzsolódásnak
- Általánosságban az oktatást befejezett végzettség nélkül elhagyókat tekinti a szakirodalom lemorzsolódóknak
- Felsőoktatási hallgatói létszámok alakulása: jelentkeztek, felvételt nyertek, beiratkoztak, záróvizsga-igazolást, oklevelet szereztek...
- Eltérések: képzési szintek, képzési területek, munkarend, finanszírozási forma...

HALLGATÓI LEMORZSOLÓDÁS: *MIK AZ OKOK?*

- **Lemorzsolódás vizsgálata (1970-es évektől): kockázati faktorok**
- **A lemorzsolódás több tényezőre is visszavezethető, például:**
 - **háttérváltozók** (pl. szülői támogatás, jövedelem, középiskolai eredmény, előkészítő képzések, baráti és interkulturális kapcsolatok);
 - **szervezeti változók** (pl. pénzügyi támogatás, tájékoztatás, szabályok, rendeletek, a személyzet hozzáállása);
 - **akadémiai tényezők** (pl. oktató-hallgató kapcsolat, tanácsadás, tanulási készségek, egyetemi erőforrások, pl. sport, könyvtár);
 - **szociális tényezők** (pl. barátok, szakmai kultúra, társadalmi integráció);
 - **környezeti változók** (pl. folyamatos szülői támogatás, pénzügyi forrás);
 - **attitűdök, szándékok, pszichológiai folyamatok** (pl. hallgatók hatékonysága, önfejlesztés, önbizalom, motiváció, stressz, elidegenedés, kitartás).

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

**Intézményi válaszok, jó gyakorlatok a
hallgatói lemorzsolódás csökkentésére**

- **Munkacsoport célja:** A munkacsoport feladata a lemorzolódás okainak alapos feltérképezése, a lemorzolódás csökkentéséhez vezető módszerek kimutatása
- **Munkacsoport elnöke:** András István, rektor, DUE
- **MRK-felelős:** Morován Júlia
- **Tagok:** 32 fő (30 felsőoktatási intézmény képviselőjében)
- **Alakuló ülés:** 2016. február 23.
- **Szakmai anyag:** 2016. május

MRK Munkacsoport: Lemorzsolódás fő okai

- 1. Felvett és nem beiratkozott/passzívált hallgatók**
- 2. Tanterv, tananyag, követelmények**
- 3. Hallgatói jelenlét**
- 4. Oktatásszervezési okok**
- 5. Tanulmányok finanszírozása**
- 6. Hallgatói motiváltság hiánya**
- 7. Tanulási szokások**
- 8. (Bemeneti) ismeretek hiányosságai**
- 9. Pályaorientáció megváltozása, képzések átjárhatósága**
- 10. Nyelvtudás, nyelvvizsga hiánya**
- 11. Munkaerőpiac kedvezőtlen hatásai**
- 12. Személyes problémák**
- 13. Oktatók**

Munkacsoport által kiemelt intézményi jó gyakorlatok

Intézmények	Intézményi jó gyakorlatok
Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapesti Metropolitan Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Dunaújvárosi Egyetem, Edutus Főiskola, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eszterházy Károly Egyetem, Gábor Dénes Főiskola, Kaposvári Egyetem, Károly Róbert Főiskola, Kodolányi János Főiskola, Miskolci Egyetem, Nyíregyházi Egyetem, Nyugat-magyarországi Egyetem, Pallasz Athéné Egyetem, Pannon Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem, Szent István Egyetem, Szolnoki Főiskola, Tomori Pál Főiskola	- Előkészítő, felkészítő kurzusok (akár már a középiskolások számára) - Tanulásmódszertan tanácsadás, tanulási szokások fejlesztése, kompetenciamérés- és fejlesztés - Nyelvi kurzusok és nyelvi felzárkóztatás - Diáktanácsadás, fogyatékos és hátrányos helyzetű hallgatók segítése - Pályaorientáció - Mentorálási, tutorálási programok, patronáló tanári rendszer - Oktatók oktatásmódszertani fejlesztése - Ösztöndíj önköltséges hallgatók támogatására - Passzíváló hallgatók reaktiválása

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

MRK Munkacsoport:
intézményi jó gyakorlatok

Igény a komplex rendszerre!

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

HALLGATÓI LEMORZSOLÓDÁS:
*INTÉZMÉNYI VÁLASZOK, JÓ
GYAKORLATOK*

A Hallgatói Sikereséget Támogató (HASIT) program a Dunaújvárosi Egyetemen

Strukturált, intézményi folyamatokba épített odafigyelés a hallgatókra, a lemorzsolódás csökkentése érdekében:

- 4 fő okcsoport: (1) hallgató, (2) oktató, (3) tananyag, (4) intézmény
- Összehangolt tantervek (kizárólag 5 kredites tantárgyak, optimalizált tantárgyszám, órarendi óraszám, specializációk)
- ISO, teljesítményértékelés: tehetséggondozás és lemorzsolódás szempont
- Hallgatóközpontú oktatásszervezési intézkedések
- Kritikus tárgyak/kurzusok azonosítása
- Szupervíziós képzések (kritikus tárgyak oktatóinak érzékenyítése)
- Szakmentori rendszer létrehozása
- *A projektben az első mozdulattól kezdve a hallgatók is részt vesznek*

1. **Monitoring rendszer (HASIT^{DUE}-AVATAR) kifejlesztése**

- Hallgatói lemorzsolódást mérő sikerkritériumok, indikátorok meghatározása
- Szűrési, mérési és beavatkozási pontok meghatározása
- HASIT^{DUE}-AVATAR program informatikai fejlesztése
- Felsőoktatásban használt rendszerekkel való kompatibilitás

2. **Szakmentori rendszer fejlesztése**

- Minden szakhoz egy szakmentor; folyamatos, személyre szabott tanácsadás
- Mentorok képzéseinek kidolgozása (mentorálás, konfliktuskezelés)

3. **Képzők képzése**

- Oktatókra fókuszáló módszertani képzések (pl. kooperatív oktatás)

4. **Hallgatói motiváció erősítése**

- Jó gyakorlatok gyűjtése a kortárs segítői hálózatok, tehetséges hallgatók, stb. bevonásával

5. **Mérések, felmérések**

- Belépő hallgatók általános kompetenciái és előzetes szakmai tudása

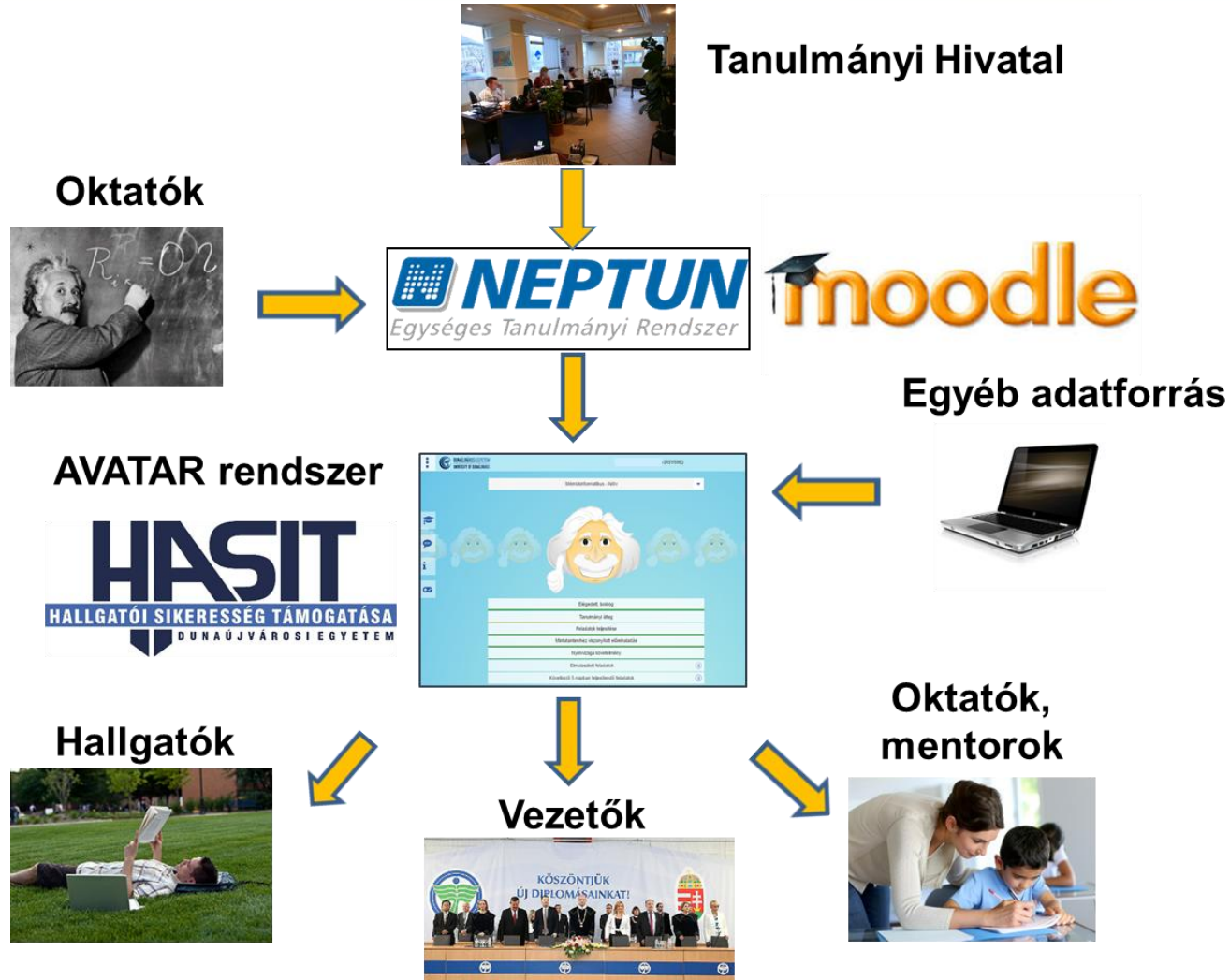
6. **Diáktanácsadás szerepének meghatározása a HASIT rendszerében (HÖÖK és FETA bevonásával)**

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

HASIT-AVATAR monitoring rendszer: A rendszer felépítése

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

HASIT-AVATAR rendszer

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

Nyelvváltás

▼

☐

Használati feltételek

Bejelentkezés

HASIT
HALLGATÓI SIKERESSÉG TÁMOGATÁSA
DUNAÚJVÁROSI EGYETEM

NEPTUN
Egységes Tanulmányi Rendszer

moodle

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

Saját beállítások (R5Y59E)

SAJÁT ADATOK

RENDSZER BEÁLLÍTÁSOK

AVATAR beállítása

Értesítések beállítása

☒

Értesítés a hirdető- és faliújságról

☒

Értesítés a naptári bejegyzésekről

☒

Értesítés a rendszerüzenetekről

Színséma beállítása

Nyelvi beállítás

☐

English

☒

Magyar

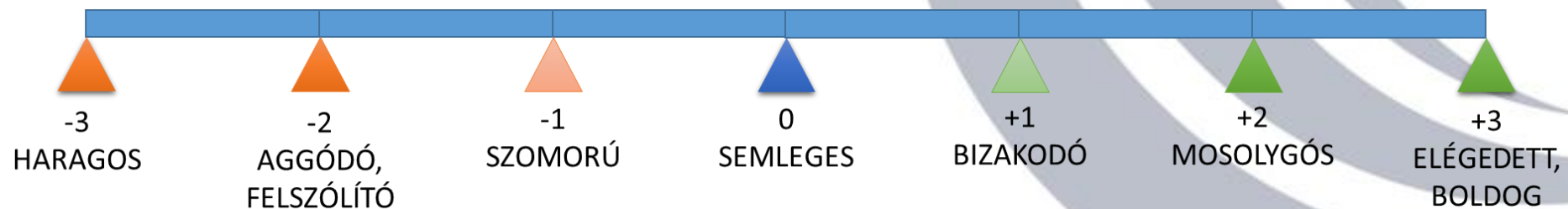
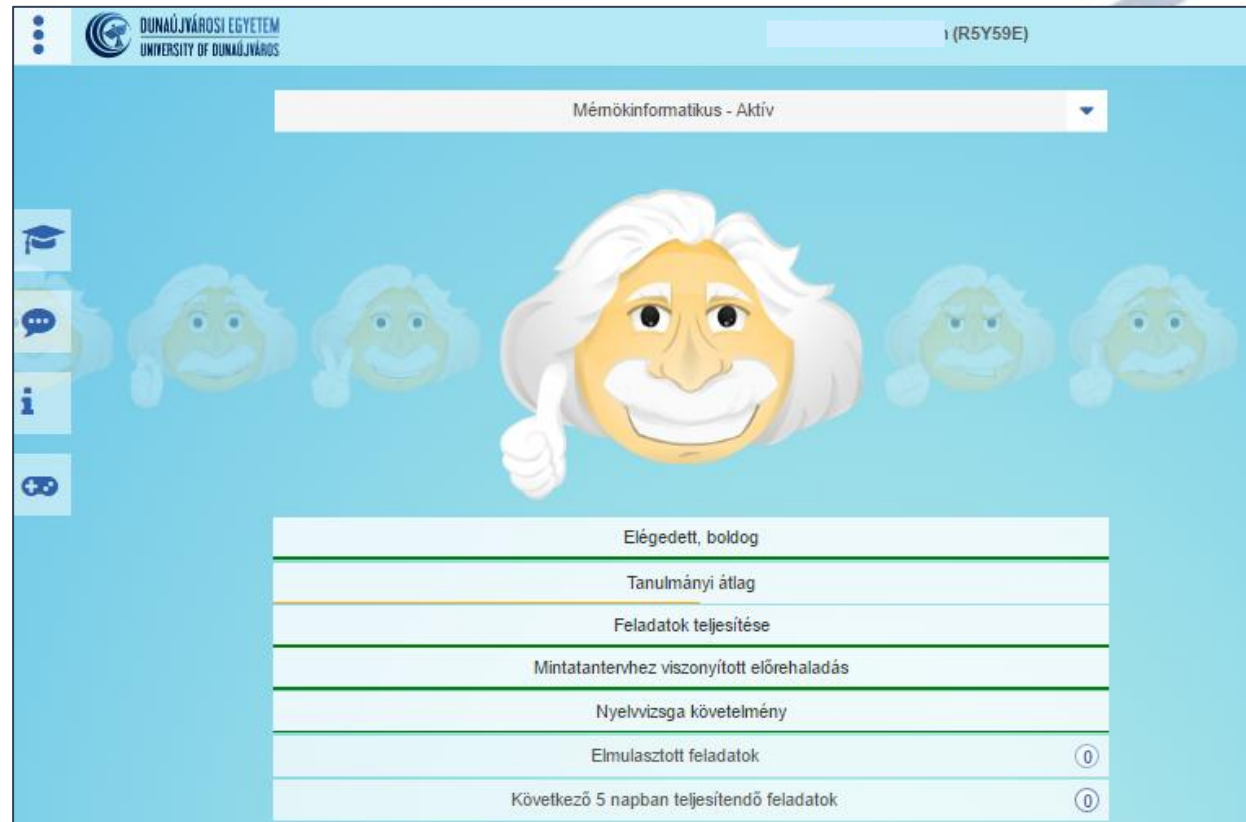

Mentés

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

HASIT-AVATAR rendszer

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

HASIT-AVATAR rendszer

MINTATANTERV (R5Y59E)

Alapértelmezett

Félévek - Tantárgyak

Akkreditált félév

2015/16/2

- Számítógép architektúrák I.
- Bevezetés a programozásba
- Közgazdaságtan I.
- Számítástudomány alapjai I.
- Matematika I.
- Mérnöki fizika
- Szakmai gyakorlat - Szoftvertechnológiai
- Szakdolgozat - Szoftvertechnológiai
- Angol nyelvvizsgára felkészítő 2

Kredit:

Félév kredit száma 15 / 20

Eredmények:

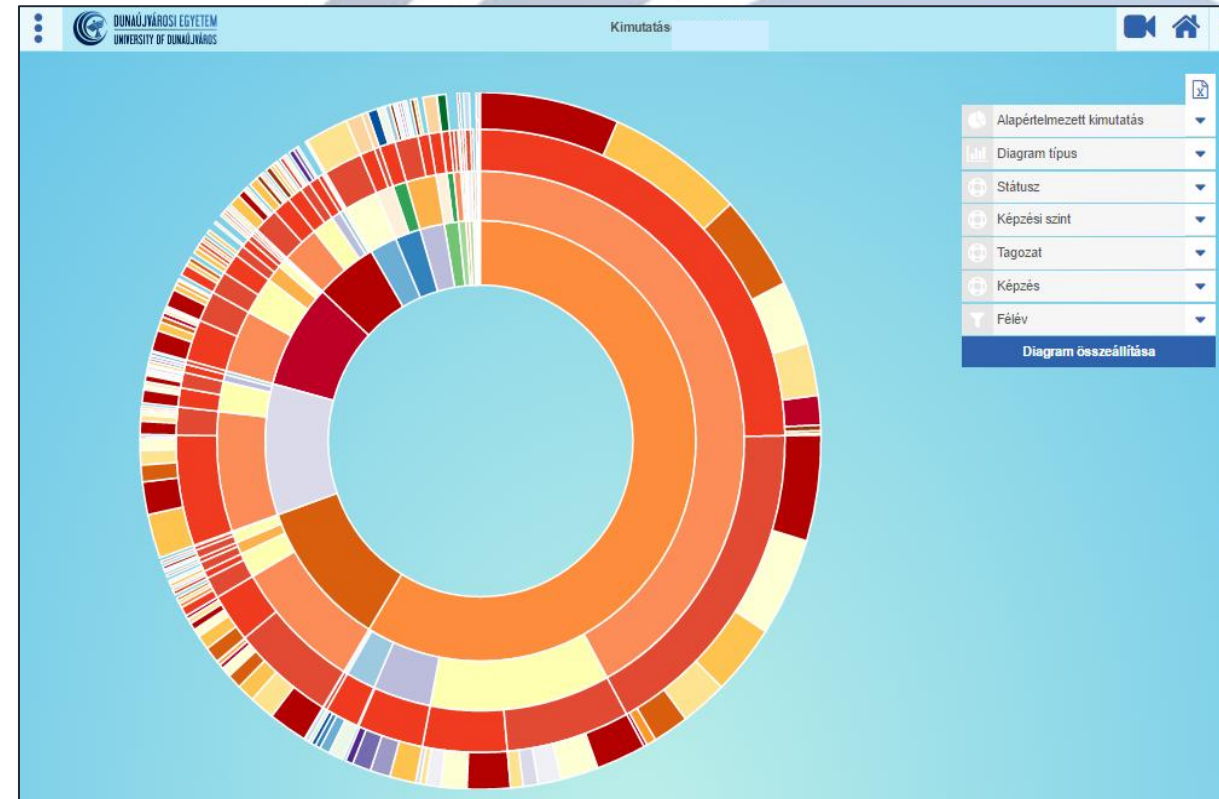
Adatbázis kezelés	Aláírva	2016-05-10 00:00:00
Angol nyelvvizsgára felkészítő 2	Aláírva	2016-05-26 00:00:00
Szakmai gyakorlat - Szoftvertechnológiai	Aláírva	2016-05-27 00:00:00
Szakdolgozat - Szoftvertechnológiai	Aláírva	2016-05-27 00:00:00

Naptár (R5Y59E)

2016 október

H	K	SZ	CS	P	SZ	V
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

01	Kedvezményes tanrend kérelem	2016-10-05 23:59:00	
02	Szakmai gyakorlat elfogadása munkatapasztalat alapján	2016-10-05 23:59:00	
03	DUE Ösztöndíj	2016-10-07 12:00:00	
04	Szakmentorok oktatása	2016-10-11 08:00:00	
05	Kérelem utólagos tárgyfelvevélre/leadásra / Application for the post-registration/cancellation	2016-10-12 23:59:00	
06	Költségtérítés mentesség/kedvezmény	2016-10-13 23:59:59	
07	MEGHÍVÓ KONFERENCIA - "Az internet hatása a gyermekekre és fiatalokra" konferencia - 2016. október 19.	2016-10-18 00:00:00	
08	Részletfizetési kérelem	2016-10-19 23:59:59	
09	Ujvári János diplomadíj-pályázat	2016-10-24 00:00:00	

MRK munkacsoport legfontosabb, összegző megállapításai

- A lemorzsolódás problémájának kezelése **megkerülhetetlen** a felsőoktatás valamennyi szereplője számára, függetlenül az intézmények képzési profiljától, vagy nagyságrendjétől
- **Közös összefogásra** lenne szüksége a felsőoktatási intézményeknek, amelyet központi, **szervezett megoldási javaslatokkal, finanszírozással** lenne szükséges támogatni
- Jelenleg a lemorzsolódás egy-egy aspektusára fókuszáló intézményi gyakorlatok vannak, kivéve a **HASIT komplex rendszerét**, amely **jó gyakorlatként** jelenhet meg más felsőoktatási intézmények számára is
- Kirajzolódtak **általános problémák** is, illetve **átfogó megoldást kívánó területek**, például: a **közoktatás** problémáiból eredő gondok, a **megváltozott hallgatói** léttel/orientációval kapcsolatos problémák, vagy a képzések és rendszer **átjárhatóságát** érintő kérdések
- A szereplők közül az **oktatókra kiemelt figyelmet** érdemes **fordítani**: szemlélet és attitűd formálása, módszertani megújulás
- **Minőség, eredményesség, érték**: „az a sikeres oktató, akinek a hallgatói is sikeresek”

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**